

Fakulta rybnářství
a ochrany vod
Faculty of Fisheries
and Protection
of Waters

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice
Czech Republic

Dotační politika a projektový management

Regionální a strukturální politika EU

Ing. Petra Plachtová
Projektová manažerka FROV JU
Zátiší 728/II, 389 25 Vodňany
Tel: 602 390 634
email: plachtova@frov.jcu.cz

www.frov.jcu.cz

Historie EU

- Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) 1948
- Smlouva o založení Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO) 1951 (Fr, SRN, It, Benelux)
- Evropské hospodářské společenství (EHS) 1957
- Evropské společenství jaderné energie (Euroatom) 1958 Římská smlouva
- Maastrichtská smlouva o EU 1991 – 3 pilíře
- Amsterodamská smlouva 1997
- Žádost ČR o přijetí 1996 – 1.5.2004 ČR člen EU
- 2006 - Bulharsko a Rumunsko se staly řádnými členy EU
- 2009 - Lisabonská smlouva
- Strategie Evropa 2020 - hlavní hospodářská reformní agenda Evropské unie s výhledem do roku 2020. Nahrazuje tzv. Lisabonskou strategii.
 - 2013 – Vstup Chorvatska do EU. 28 členů
 - ??2019 výstup Velké Británie z EU.

Orgány Evropské unie

Evropská rada

- Nejvyšší orgán
- Určuje směr EU
- Tvoří ji nejvyšší představitelé členských států

Evropský parlament

- Schvaluje předpisy
- Dozoruje Evropskou komisi
- Přijímá rozpočet
- Tvoří ji poslanci voleni občany

Evropská komise

- Zastupuje EU
- Spravuje rozpočet
- Navrhuje předpisy
- Tvoří ji 28 komisařů

Rada EU

- Schvaluje zákony
- Podepisuje mezinárodní dohody
- Schvaluje rozpočet
- Koordinuje spolupráci
- Tvoří ji ministři členských států

Legislativní proces

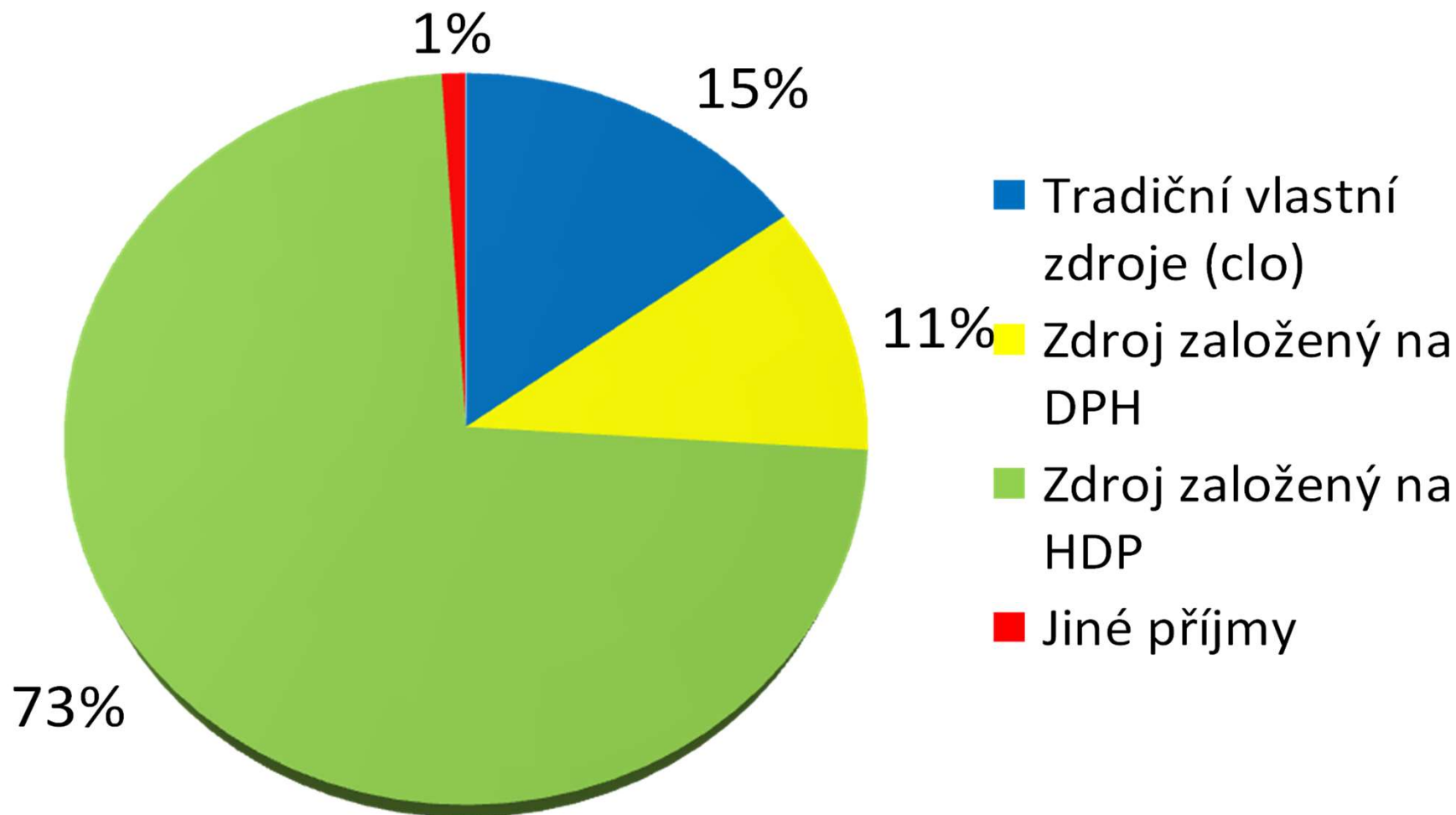
- https://europa.eu/european-union/eu-law/decision-making/procedures_cs

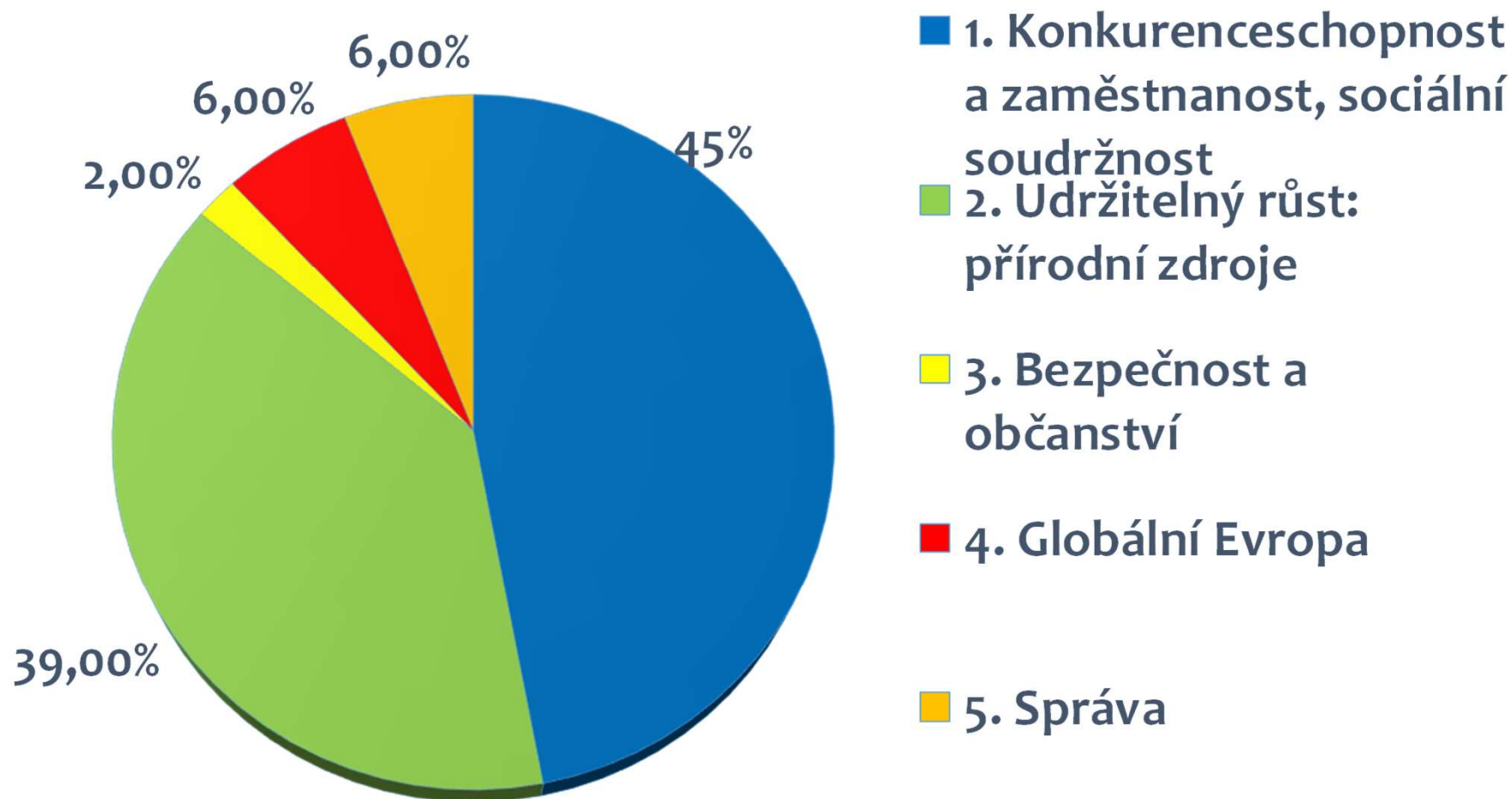
Rozpočet EU - příjmy

https://europa.eu/european-union/about-eu/money/revenue-income_cs

Rozpočet EU – Výdaje (2014-2020)

Podstata regionální politiky EU

- Realizace strukturální a regionální politiky je orientována na snižování nerovnoměrnosti mezi regiony a posilování jejich hospodářské a sociální soudržnosti a na snižování sociálního napětí.
- Cílem je prostřednictvím finančních nástrojů (zejména strukturálních fondů, fondu soudržnosti, fondu pro zemědělství a venkov) snižovat rozdíly mezi hospodářskou a sociální úrovní regionů v Evropě.
- Podpory mají sloužit především k dalšímu podnikání v oblastech, které jsou z hlediska přírodních a hospodářských podmínek znevýhodněné, ke stabilizování strukturně slabých oblastí a k udržování kulturní krajiny.

Programové období

Evropská unie realizuje cíle své regionální a strukturální politiky v rámci sedmiletých cyklů, pro které členské země zpracovávají vždy nové programové dokumenty. V těch je stanoven rozpočet a jsou definovány a nastaveny nové cíle a priority, jichž se členské státy v daném období snaží dosahovat a naplňovat v souladu se základními strategickými dokumenty EU. Pro ČR první programové období nastalo v letech 2000-2006 (ČR do něj vstoupila v roce 2004), další finančně nejvýhodnější pro ČR programové období 2007-2013, nyní nacházíme se v období 2014-2020 a připravujeme na období 2021-2027.

Cíle regionální politiky EU 2014-2020

1. Investice pro růst a konkurenceschopnost (97,6% rozpočtu)
2. Evropská územní spolupráce (2,4% rozpočtu)

Regionální politika EU bude v tomto období podporovat všechny regiony EU rozdělené do tří kategorií. To znamená, že přibyla třetí kategorie tzv. přechodných regionů.

- méně rozvinuté regiony, jejichž HDP je nižší než 75 % průměru EU-28;
- tzv. přechodové regiony, jejichž HDP se pohybuje v rozmezí 75 – 90 % průměru EU-28;
- více rozvinuté regiony, jejichž HDP je vyšší než 90 % průměru HDP.

A fair system for all EU regions (eligibility simulation)

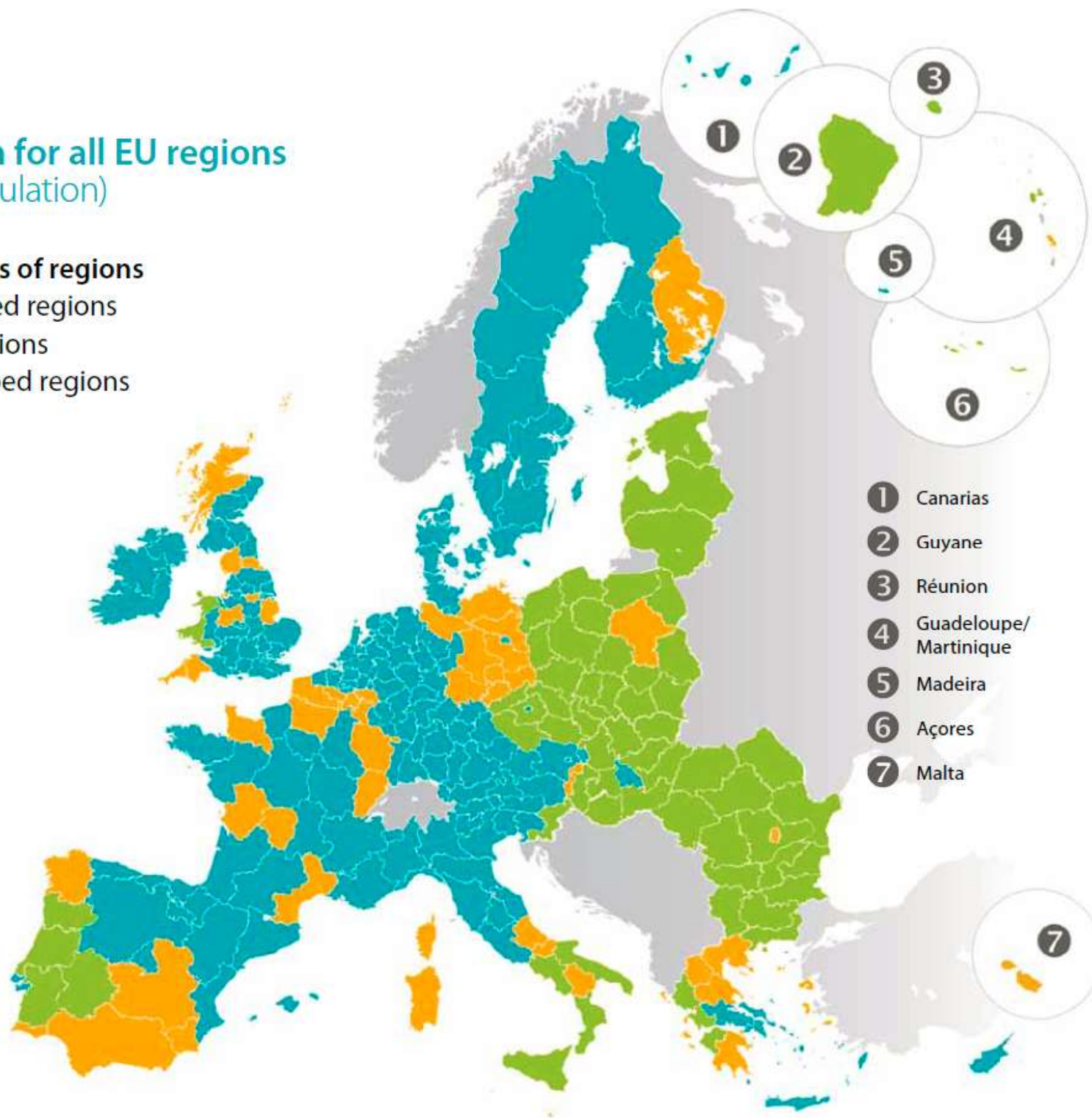
Three categories of regions

- Less developed regions
- Transition regions
- More developed regions

GDP/capita*

- < 75 % of EU average
- 75-90 %
- > 90 %

*index EU27=100

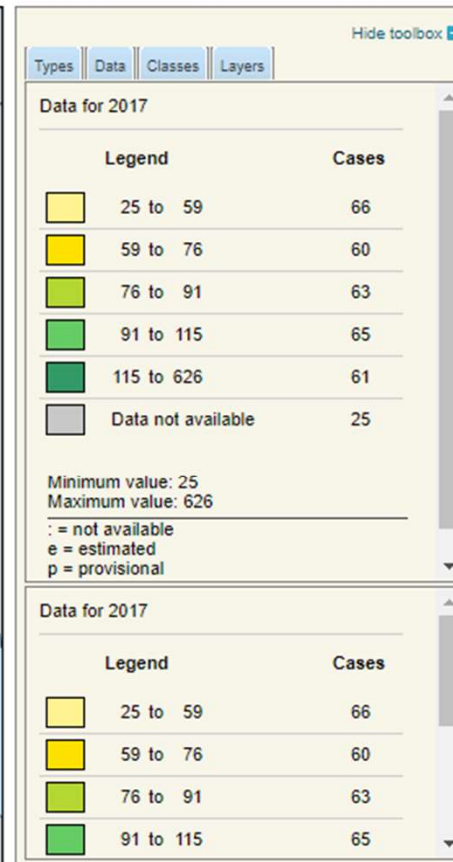
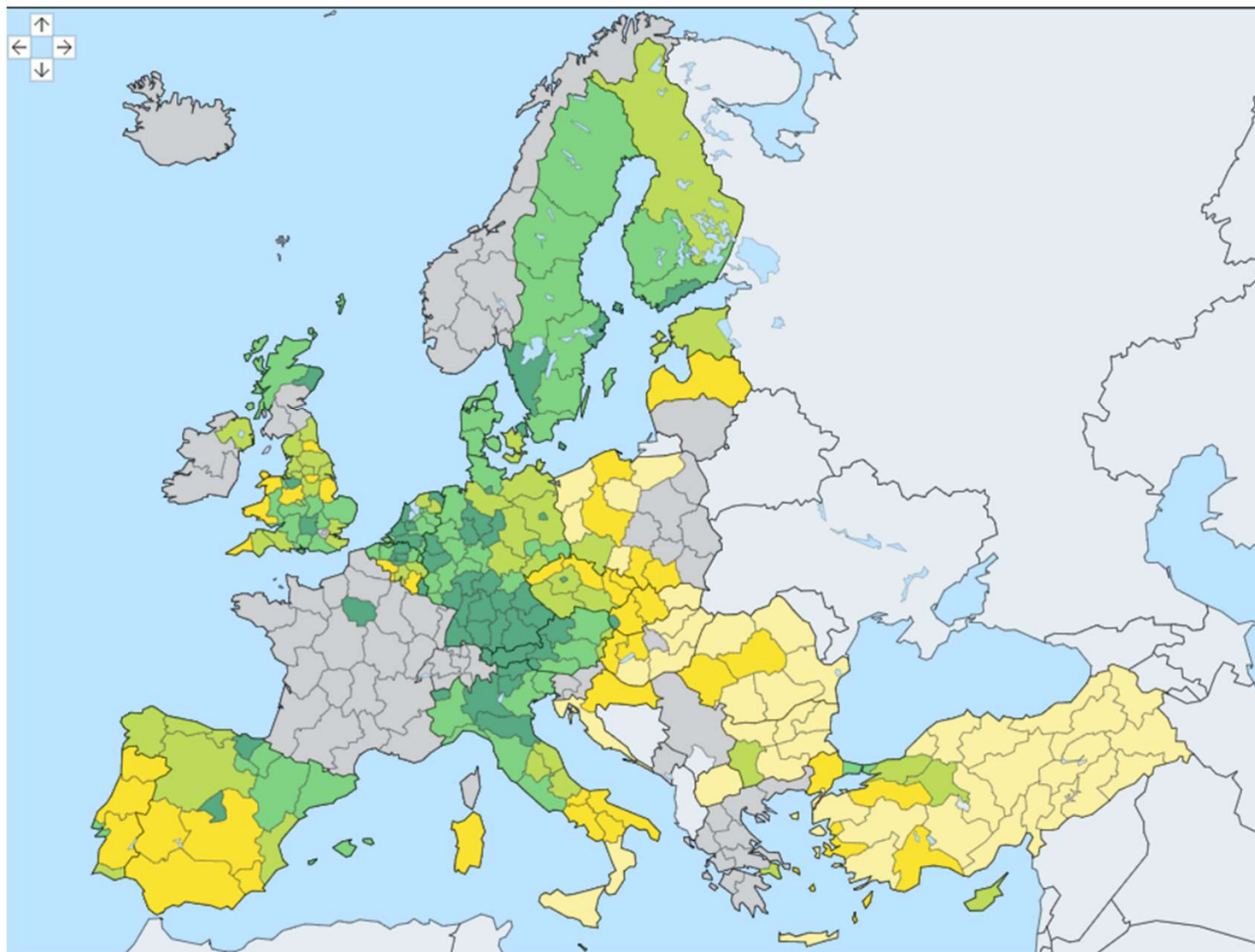

eurostat

Table Graph Map

Regional gross domestic product (PPS per inhabitant in % of the EU28 average) by NUTS 2 regions

GDP (gross domestic product) is an indicator of the output of a country or a region. It ... [more](#)

Click on map to:
Recenter Zoom In/Recenter Zoom Out/Recenter

Strukturální fondy

Strategické cíle jsou naplňovány prostřednictvím nástrojů zvaných strukturální fondy a Fond soudržnosti.

Strukturální fondy jsou určeny pro chudší nebo jinak znevýhodněné regiony (např. venkovské a problémové městské oblasti, upadající průmyslové oblasti, oblasti s geografickým nebo přírodním znevýhodněním, jako například ostrovy, hornaté oblasti, řídce osídlené oblasti a pohraniční regiony).

Existují dva strukturální fondy:

- **Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF)**
- **Evropský sociální fond (ESF)**

Evropský fond pro regionální rozvoj

ERDF

- ERDF je objemem peněz největším ze strukturálních fondů EU;
- Podporovány jsou investiční (infrastrukturní) projekty;
- Prostředky jsou určeny na investice do výroby vedoucí ke tvorbě nových pracovních míst a na investice do dopravní, vzdělávací, sociální a zdravotní infrastruktury. Podporuje rozvoj místního potenciálu (místní rozvoj a rozvoj malého a středního podnikání v problémových regionech), výzkum a vývoj a investice zaměřené na životní prostředí.

Evropský sociální fond

ESF

- Podporovány jsou neinvestiční projekty;
- Podporuje rozvojové projekty v oblastech zaměstnanosti a lidských zdrojů (například rekvalifikace, sociální integrace, vzdělávání apod.) Svých cílů dosahuje mimo jiné posilováním sociálních programů členských států EU, podporou projektů napomáhajících rizikovým skupinám obyvatel (mladí nezaměstnaní, zdravotně postižení), podporou rovných příležitostí na trhu práce a podporou zlepšování mobility pracovních sil v rámci EU.

Fond soudržnosti

- Určen na podporu členských států (nikoliv regionů);
- 66, 36 mld. eur na budování transevropských dopravních sítí a environmentální projekty v oblasti infrastruktury;
- Pro čerpání z Fondu soudržnosti budou způsobilé členské státy, jejichž HDP na hlavu je nižší než 90 % průměru EU-28;
- Česká republika může čerpat z Fondu soudržnosti, HDP je nižší než 90 % průměru EU-28.

Strategické programové dokumenty

- Strategie Evropa 2020
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 ze dne 15. května 2014 o Evropském námořním a rybářském fondu
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, o zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Investice pro růst a zaměstnanost
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020
- Operační program

Strategie Evropa 2020

1. Zaměstnanost

Zaměstnat 75 % osob ve věkové kategorii od 20 do 64 let

2. Výzkum a vývoj

Investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP Evropské unie

3. Změna klimatu a udržitelné zdroje energie

Snížit **emise skleníkových plynů o 20 %** (nebo dokonce o **30 %**, pokud k tomu budou vytvořeny podmínky) ve srovnání se **stavem v roce 1990**

Zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 %

Zvýšit energetickou účinnost o 20 %

4. Vzdělávání

Snížit míru nedokončení studia pod 10 %

Dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 40% podílu vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva

5. Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení

Snížit alespoň o 20 milionů počet lidí, kteří žijí v chudobě a sociálním vyloučení nebo jsou na pokraji chudoby a hrozí jim sociální vyloučení

Dohoda o partnerství pro programové období 2014-2020 Česká republika

- Dokument vypracovaný členským státem Evropské unie;
- Stanoví cíle a priority pro efektivní využívání Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF);
- Účelem je naplňování strategie Evropa 2020 na základě vydefinovaných národních priorit.

Operační program

- Základní strategický dokument finanční a technické podpory pro konkrétní tematickou oblast;
- Obsahuje podrobný popis cílů a priorit, kterých chce členská země dosáhnout v aktuálním programovém období;
- Popis oblastí podpory, na které je možné čerpat prostředky ze SF a výčet těch kteří mohou žádat;
- Dokument zpracovává členský stát a schvaluje Evropská komise.

Řízení operačních programů

- Řídící orgán
 - Zprostředkující subjekt
 - Monitorovací výbor
- Auditní orgán
 - Platební a certifikační orgán
 - Konečný příjemce

• Řídící orgán

- ✓ ŘO má celkovou odpovědnost za řízení programu
- ✓ Vydává manuály
- ✓ Odpovídá za spolehlivé finanční a statistické informace o projektech
- ✓ Zajišťuje výměnu dat s EK
- ✓ Vede databázi schválených projektů
- ✓ Odpovídá za vypracování výroční a hodnotící zprávy
- ✓ Kontroluje správnost aktivit financovaných z fondů EU
- ✓ Formálně projekty schvaluje (konečné smlouvy, rozhodnutí, apod. podepisuje ministr)
- ✓ *Vykonávají jednotlivá ministerstva*

• Zprostředkující subjekt

- ✓ Nejčastější kontakt se žadateli a realizátory (příjemci) projektů
 - ✓ Vypisování výzev
 - ✓ Vybírání a hodnocení projektových žádostí
 - ✓ Konzultace se žadateli a realizátory projektů
- ✓ *Instituce s regionálními pobočkami (např. úřady práce, CzechInvest, kraje, Státní fond životního prostředí, SZIF apod.), či různé odbory na ministerstvech.*

• Monitorovací výbor

- ✓ Dohled nad realizací operačního programu
 - ✓ Řeší především vzniklé problémy
- ✓ Schvaluje závěrečnou a výroční zprávu za operační program
 - ✓ Navrhuje změny v operačním programu
 - ✓ Schvaluje kritéria, podle kterých jsou vybrány projekty k realizaci
- ✓ Členy MV jsou zástupci příslušných řídicích a koordinačních subjektů a partnerů (ministerstva, kraje, obce, NNO, výzkumné instituce, podnikatelé, apod.).

- Auditní orgán

- ✓ Nastavuje řídicí a kontrolní systémy OP
- ✓ Metodicky vede všechny auditních subjektů
- ✓ Dalšími úkoly souvisejícími s auditem

✓ *Ministerstvo financí*

• Platební a certifikační orgán

- ✓ Zajišťuje tok prostředků z fondů EU do České republiky
- ✓ Platby probíhají prostřednictvím zprostředkujícího subjektu, příp. řídicího orgánu příjemce projektu přímo s Platebním a certifikačním orgánem nekomunikuje,
- ✓ Postup plateb: projekty jsou předfinancovány ze státního rozpočtu, teprve následně žádá PCO Evropskou komisi o převedení prostředků z rozpočtu EU na svůj účet a tyto prostředky jsou poté převedeny do příslušné rozpočtové kapitoly ministerstva, které odpovídající platby předtím předfinancovalo.

✓ *Ministerstvo financí*

• Konečný příjemce

- ✓ Předkládá projekt
 - ✓ Prokazuje zajištěné spolufinancování na realizaci projektu
 - ✓ Odpovídá za realizaci projektu a za nakládání s prostředky
- ✓ Odpovídá za dodržení základních principů politik EU (rovné příležitosti, udržitelný rozvoj)
 - ✓ Dodržuje požadavky na publicitu, výběrová řízení a zpracování monitorovacích zpráv
- ✓ Předkládá žádosti o platby, je zodpovědný za předkládání uznatelných výdajů.
- ✓ *Veřejný nebo soukromý subjekt, který na základě předložené projektové žádosti pro pomoc prostřednictvím operačního programu obdrží finanční prostředky ze strukturálních fondů*

Klasifikace územních statistických jednotek (NUTS)

Pro účely efektivního získávání prostředků z evropských fondů byly na území našeho státu zřízeny **regiony soudržnosti**, které se skládají z jednoho či více českých krajů.

Evropská kohezní politika je totiž směřována především do územních celků s počtem obyvatel pohybujícím se mezi 800 tisíci a třemi miliony. Protože české kraje těchto počtů obyvatelstva většinou nedosahují, vznikly regiony soudržnosti **Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Jihozápad, Střední Čechy, Moravskoslezsko a Střední Morava** vedené regionálními radami regionů soudržnosti. Toto členění na regiony soudržnosti, kterým se říká v souladu s evropskou terminologií také [NUTS II](#), pokrývá celou ČR mimo hlavní město.

Klasifikace územních statistických jednotek (NUTS)

NUTS	Název	Počet v ČR
I.	Stát	1
II.	Region	8
III.	Kraj	14
IV.	Okres	91
V.	Obec	6 249

Mapa NUTS II a III

14 krajů (NUTS III)
8 regionů soudržnosti (NUTS II)

Informační zdroje

- BOHÁČOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M. Strukturální politika Evropské unie. 1 vydání. Praha: C. H. Beck, 2009.
- <http://ec.europa.eu/>
- <http://euroskop.cz/>
- <http://strukturalni-fondy.cz/>

Fakulta rybnářství
a ochrany vod
Faculty of Fisheries
and Protection
of Waters

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice
Czech Republic

www.frov.jcu.cz

DPPM
Regionální a strukturální politika

DĚKUJI ZA POZORNOST

